

# කම්මපට්ඨසංසන්දනකථා - අටුවා සහ ටීකා පාඨයන් බෙද දැක්වීම

1. අකම්මපට්ඨානං කම්මපට්ඨෙසු කම්මපට්ඨානඤ්ච අකම්මපට්ඨෙසු සමානනාමතාවසෙන (සංසන්දිතත්තා).

- කම්මපට්ඨං අප්පත්තානඤ්ච වෙනනාභාවතො අකම්මානඤ්ච අසංවරානං සංවරානඤ්ච භජාපියමානානං කම්මපට්ඨානං විය කායකම්මාදිතාදීපනං

පඤ්චඵස්සද්ධාරවසෙන හි උප්පන්නො අසංවරො අකුසලං මනොකම්මමෙව හොති. මනොඵස්සද්ධාරවසෙන උප්පන්නො තිණ්හිපි කම්මානි හොන්ති - සො හි කායද්ධාරො වොපනප්පත්තො අකුසලං කායකම්මං හොති, වච්ච්චාරො අකුසලං වච්චකම්මං, උභයන්ථ වොපනං අප්පත්තො අකුසලං මනොකම්මං. පඤ්චඅසංවරද්ධාරවසෙන උප්පන්නොපි අකුසලං මනොකම්මමෙව හොති. වොපනකායඅසංවරද්ධාරවසෙන උප්පන්නො අකුසලං කායකම්මමෙව හොති, වාචාඅසංවරද්ධාරවසෙන උප්පන්නො අකුසලං වච්චකම්මමෙව හොති, මනොඅසංවරද්ධාරවසෙන උප්පන්නො අකුසලං මනොකම්මමෙව හොති.

2. කම්මපට්ඨානං කම්මපට්ඨෙසු සාමඤ්ඤනාමාවිජහනවසෙන (සංසන්දිතත්තා).

- කම්මපට්ඨප්පත්තානං තිව්ඨකායදුච්චරිතාදීනං තිව්ඨකායසුච්චරිතාදීනඤ්ච ද්ධාරන්තර-වරණෙපි කායකම්මාදිභාවාචිජහනදීපනං

තිව්ඨං කායදුච්චරිතං අකුසලං කායකම්මමෙව හොති, චතුඛ්ඛිධං වච්චුච්චරිතං අකුසලං වච්චකම්මමෙව හොති, තිව්ඨං මනොදුච්චරිතං අකුසලං මනොකම්මමෙව හොති.

සංවරයට ද අදාළව ද ඉහත ක්‍රමය ම වේ. - පඤ්චඵස්සද්ධාරවසෙන උප්පන්නො සංවරොපි කුසලං මනොකම්මමෙව හොති. මනොඵස්සද්ධාරවසෙන උප්පන්නො පන අයමිපි, අසංවරො විය, තිණ්හිපි කම්මානි හොන්ති. පඤ්චඅසංවරද්ධාරවසෙන උප්පන්නොපි කුසලං මනොකම්මමෙව හොති, වොපනකායඅසංවරද්ධාරවසෙන උප්පන්නො කුසලං කායකම්මමෙව හොති, වාචාඅසංවරද්ධාරවසෙන උප්පන්නො කුසලං වච්චකම්මමෙව හොති, මනොඅසංවරද්ධාරවසෙන උප්පන්නො කුසලං මනොකම්මමෙව හොති. තිව්ඨං කායසුච්චරිතං කුසලං කායකම්මමෙව හොති, චතුඛ්ඛිධං වච්චුච්චරිතං කුසලං වච්චකම්මමෙව හොති, තිව්ඨං මනොසුච්චරිතං කුසලං මනොකම්මමෙව හොති.

3. උභයෙසඤ්ච උප්පත්තිවසෙන ද්ධාරෙසු එන්ථ සංසන්දිතත්තා.

- යථාපකාසිතානඤ්ච කම්මපට්ඨභාවං පත්තානං අපත්තානඤ්ච අකුසලකායකම්මාදීනඤ්ච කුසලකායකම්මාදීනඤ්ච ඵස්සද්ධාරාදීහි උප්පත්තිපකාසනඤ්ච

අකුසලං කායකම්මං පඤ්චඵස්සද්ධාරවසෙන නුප්පජ්ජති, මනොඵස්සද්ධාරවසෙනෙව උප්පජ්ජති. තථා අකුසලං වච්චකම්මං. අකුසලං මනොකම්මං පන ඡඵස්සද්ධාරවසෙන උප්පජ්ජති, තං කායච්ච්චාරොසු වොපනං පත්තං අකුසලං කායච්චකම්මං හොති, වොපනං අප්පත්තං අකුසලං මනොකම්මමෙව. යථා ච පඤ්චඵස්සද්ධාරවසෙන, එවං පඤ්චඅසංවරද්ධාරවසෙනපි අකුසලං කායකම්මං නුප්පජ්ජති, වොපනකායඅසංවරද්ධාරවසෙන පන වාචාඅසංවරද්ධාරවසෙන ච උප්පජ්ජති, මනොඅසංවරද්ධාරවසෙන නුප්පජ්ජති. අකුසලං වච්චකම්මමිපි පඤ්චඅසංවරද්ධාරවසෙන නුප්පජ්ජති, වොපනකායවාචාඅසංවරද්ධාරවසෙන උප්පජ්ජති, මනොඅසංවරද්ධාරවසෙන නුප්පජ්ජති. අකුසලං මනොකම්මං අට්ඨඅසංවරද්ධාරවසෙනපි උප්පජ්ජතෙව. කුසලකායකම්මාදීසුපි එසෙව නයො.

අයං පන විසෙසො - යථා අකුසලකායකම්මච්චකම්මානි මනොඅසංවරද්ධාරවසෙන නුප්පජ්ජන්ති, න තථා එතානි. එතානි පන කායභිගවාචභිගං අවොපෙත්වා සික්ඛාපදානි ගණ්හනත්තස්ස මනොඅසංවරද්ධාරොපි උප්පජ්ජන්ති එව. තත්ථ කාමාවචරං කුසලං චිත්තං තිව්ඨකම්මද්ධාරවසෙන උප්පජ්ජති, පඤ්චච්ඤ්ඤානද්ධාරවසෙන නුප්පජ්ජති, 'යමිදං චක්ඛුසම්ඵස්සපච්චයා උප්පජ්ජති වෙදයිතං, සුඛං චා දුක්ඛං චා අදුක්ඛමසුඛං චා'ති ඉමීනා පන නයෙන ඡඵස්සද්ධාරවසෙන උප්පජ්ජති, අට්ඨඅසංවරද්ධාරවසෙන නුප්පජ්ජති, අට්ඨඅසංවරද්ධාරවසෙන උප්පජ්ජති, දසඅකුසලකම්මපට්ඨවසෙන නුප්පජ්ජති, දසකුසලකම්මපට්ඨවසෙන උප්පජ්ජති,